

Konferencija za štampu o sajmu

U lokalnoj samoupravi 20. maja 2009. godine održana je konferencija za štampu o međunarodnom sajmu privrede. **Kornel Bajtai**, član Gradskog veća zadužen za oblast preduzetništva i privrednog razvoja podvukao je značaj sajma, i potvrdio, da će se sajam na uobičajenom mestu, u Hali sportova održati od 24. do 27. avgusta, uz finansijsku podršku lokalne samouprave. **Bela Bodrogi**, direktor JKP „Subotičke pijace”, predstavnik organizatora sajma ovom prilikom je saopštio novi naziv ove privredne manifestacije, a to je **III Međunarodni i regionalni sajam privrede – Subotica 2009.**

Član gradskog veća je potvrdio, da su budžetom predviđena sredstva za sajam u iznosu od 3.000.000 dinara /više nego prošle godine/ i izrazio nadu, da će tako i ostati posle eventualnog rebalansa budžeta. A pokrovitelj sajma – kao i prošle godine biće i Pokrajinski sekretarijat za privredu. Važno je i to, da je Ministarstvo za nacionalni razvoj i privredu Republike Mađarske sajam u Subotici uvrstilo u sajamske manifestacije A kategorije, što znači, da će izlagači iz Mađarske za svoj nastup na sajmu dobiti podršku od Ministarstva. To će sigurno omogućiti nastup većeg broja izlagača iz susedne zemlje. Kornel Bajtai je rekao, da su se za dane od 24. do 27. avgusta odlučili iz više razloga: u to vreme u okruženje se ne održavaju sajmovi, to su dani uoči proslave Dana grada, a obezbediće se bogat kulturni program.

Bela Bodrogi je, govoreći o sajmu, istakao, da organizatora sada imaju više vremena za temeljne pripreme, da su posetili

najznačajnije prolećne sajmove u Beogradu i u Novom Sadu, gde su razgovarali sa organizatorima tih manifestacije.

- Sajam u Subotici je prošle godine bio veoma sadržajan i skoro ni u čemu nije zaostao za sajmovima u okruženju. Ono, što svakako moramo poboljšati, to je marketinški nastup, i zbog toga smo već počeli neke aktivnosti na tom planu. Između ostalog, na Google pretraživaču veoma lako će nas moći naći oni, koji se budu interesovali za sajmove. Ako uspemo u našim namerama, za vreme sajma proradiće mali turistički voz za prevoz posetilaca iz centra Subotice do Sportske hale. Ulaznice za sajam, kupljene u preprodaji važiće i kao autobuska karta na linijama Suboticatransa, a što je još važnije, nismo povećali niti cene ulaznica, niti naknadu, koju izlagači plaćaju za izložbeni prostor. Sajam će se održati u dane, kada se u Subotici održava Interetno festival, tako da ćemo posetiocima i izlagačima pored privrednih sadržaja obezbediti i veoma kvalitetne kulturno-umetničke i zabavne programe. Očekujemo, da će na sajmu učestvovati između 130 i 150 preduzeća, a želimo omogućiti, da se na sajmu predstave ne samo preduzeća sa strane, već i subotička preduzeća, tako da pored stanara Biznis inkubatora učestvovalaće onaj deo subotičke privrede, koji ima šta da pokaže.

O FISKALNIM KASAMA

Dragutin Radosavljević, direktor Republičke uprave javnih prihoda i predstavnik poreske uprave za Vojvodinu su u Novom Sadu razgovarali sa zainteresovanim o eventualnom uvođenju fiskalnih kasa odnosno fiskalizaciji nekih novih delatnosti. Republička Vlada je nedavno donela Uredbu o obaveznoj fiskalizaciji nekih do sada neobuhvaćenih delatnosti. Može se desiti, da evidentiranje prometa putem fiskalnih kasa bude obavezno i za one, koji su STR prijavili za pijačnu tezgu.

Na tom razgovoru, kao predstavnik Poslovnog udruženja saveza pijaca Srbije bio je prisutan predsednik Upravnog odbora UPS-a i direktor JKP „Subotičke pijace” Bela Bodrogi. On je ukazao na to, da o tom pitanju treba razgovarati, a to treba da učine između ostalog i nadležni organi udruženja pijaca.

O eventualnim novim zbivanjima na tom planu blagovremeno ćemo informisati čitaoce „Informatora”.

Kornel Bajtai i Bela Bodrogi na konferenciji za štampu

Pijačne cene

Povrće

Beli luk 100-120 din/kg
Blitva 30-50 din/vez
Brokoli 200 din/kg
Celer 40-60 din/kom
Crni luk 30-50 din/kg
Cvekla 40 din/kg
Grašak 120 din/kg
Karfiol 150 din/kg
Keleraba 30-40 din/kom
Kelj 50 din/kg
Kelj pupčar 100 din/kg
Krustavac 60-100 din/kg
Krompir 20-30 din/kg
Kupus 30-50 din/kg
Ljute papričice 15-25 din/kom
Mladi beli luk 10-40 din/vez
Mladi krompir 50-60 din/kg
Mladi luk 15-50 din/vez
Paprika 35-50 din/kom
Paradajz 130-180 din/kg
Pasulj 150-200 din/kg
Patlidžan 200-250 din/kg
Peršun 30-70 din/vez
Peršunov list 10-20 din/vez
Rotkvice 30-40 din/vez
Sadnica /kupus, keleraba/ 1-10 din/kom
Sadnica krastavca 10-30 din/kom
Sadnica paprike 5-10 din/kom
Sadnica paradajza 10-20 din/kom
Spanać 80 din/kg
Srebrnjak 25-50 din/vez
Šargarepa 30-60 din/vez
Šargarepa 100 din/kg
Šparga 250 din/kg
Tikvice 100-120 din/kg
Zelena salata 30-40 din/glavica

Voće

Grožđe 300-400 din/kg
Jabuka 50-150 din/kg

Jagode 70-100 din/kg
Kruške 240-250 din/kg
Suve šljive 200-300 din/kg
Trešnje 120 din/kg

Južno voće

Ananas 160 din/kg
Banane 100 din/kg
Grepfrut 120-150 din/kg
Kivi 160-180 din/kg
Limun 120 din/kg
Pomorandže 100-120 din/kg
Smokva 400 din/kg

Meso i mesne preradevine

Čureća krila 260 din/kg
Čureća leđa 160 din/kg
Čureće belo meso 400 din/kg
Čureće meso 350-400 din/kg
Čureći batak 350 din/kg
Gušćije meso 400 din/kg
Kobasica od pilećeg mesa 400-440 din/kg
Morka 500 din/kom
Pačije meso 400 din/kg
Pileća džigerica 360-400 din/kg
Pileća krila 230 din/kg
Pileća leđa 80-120 din/kg
Pileće belo meso b/k. 400-440 din/kg
Pileći batak 280-300 din/kg
Pileći želudac 300 din/kg
Živinsko meso 220-230 din/kg

Mlečni proizvodi

Maslac 600 din/kg
Mladi kravljji sir 200-240 din/kg
Ovčije kiselo mleko 70-80 din/0,5l
Pavlaka 50 din/0,2 l
Podliveni sir 270-320 din/kg
Sirevi 350-500 din/kg
Slatko vrhnje 70-80 din/0,2 l
Somborski sir 600 din/kg

Zlatiborski kajmak 500-600 din/kg

Mešovita roba

Aleva paprika 600-700 din/kg
Gljive 160-240 din/kg
Jaja 7-11 din/kom
Kolači 600 din/kg
Kuvani paradajz 70 din/l
Mak 380-400 din/kg
Med 250-300 din/kg
Metla – sirak 250 din/kom
Očišćeni badem 800 din/kg
Očišćeni lešnik 700-800 din/kg
Orasi – jezgra 350-450 din/kg
Pistać 700-800 din/kg

I ovako se može...

Suvo grožđe 300 din/kg
Testenine 160-350 din/kg
Testo za pitu 160 din/kg

Cveće

Cveće u saksijama 50-600 din/kom
Gerbera 70 din/struk
Kala 100 din/struk
Karanfil 50 din/struk
Ljiljan 150/200
Mešani buket od 100 din i više
Ruža 70-150 din/struk
Sadnica cveća 20-400 din/kom.

/Cene od 22. maja/

IN MEMORIAM

JKP „Subotičke pijace“ sa bolom
javlja, da je naš zakupac,

**STIPAN
ANTUNOVIĆ
(1953–2009)**

posle duge bolesti preminuo u 56. godini života.

Neka počiva u miru!

IN MEMORIAM

JKP „Subotičke pijace“ sa bolom
javlja, da je naš zakupac,

**KATICA
KUJUNDŽIĆ
(rođ. Kiš)
(1960–2009)**

posle teške bolesti preminula u 49. godini života.

Neka počiva u miru!

HACCP U SLUŽBI ZDRAVLJA PIJAČNIH POTROŠAČA – UVOĐENJE I SERTIFIKACIJA

Briga o zdravlju ljudi, naročito putem ishrane, danas je postala imperativ broj jedan. Da bi se sprečili potencijalni problemi trovanja hranom, u svetu se primenjuje niz mera za kontrolu bezbednosti „od njive do trpeze”. U praksi se primenjuje više standardizovanih kontrolnih sistema za sprečavanje, eliminaciju ili smanjenje zagađenja na prihvatljivi nivo. Jedan od najraširenijih metoda u tom sklopu je HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points - analiza rizika i kritičnih kontrolnih tačaka), tj. Metod za identifikovanje mikrobioloških, hemijskih i fizičkih opasnosti koji prete bezbednosti hrane i sistem za sprečavanje, smanjenje ili eliminaciju istih.

Prema Zakonu o veterinarstvu (Sl. glasnik RS 91/2005) od 1. januara 2009. godine primena HACCP principa je obavezan za domaće proizvođače i distributere hrane animalnog porekla. Pored toga u proceduri je donošenje Zakona o bezbednosti hrane koji će obuhvatiti sve proizvođače i distributere hrane i prehrambenih proizvoda kada je u pitanju obaveza uvođenja HACCP standarda.

PROCES UVOĐENJA HACCP SISTEMA

Organizacije koje su obavezne primenjivati HACCP sistem moraju imati zaduženo lice u stalnom radnom odnosu za taj deo poslova (Zakon o veterinarstvu, Zakon o bezbednosti hrane). Kvalitetno osposobljavanje nije moguće bez odgovarajuće obuke odgovornih lica. Da bi uvođenje i primena HACCP sistema dali rezultate, neophodna je obuka zaposlenih. Veoma je važno da zaposleni shvate zašto i kako funkcioniše sistem, i da usvoje veštine koje su im potrebne za uspešno obavljanje posla.

Primena HACCP sistema zahteva timski, multidisciplinarni pristup rešavanju problema. Uspešna primena HACCP zahteva i punu opredeljenost i uključenost rukovodstva i svih zaposlenih.

Ukoliko u samoj organizaciji, naročito u malim i srednjim preduzećima, nedostaje dovoljno znanja i/ili iskustva, preporučuje se angažovanje kompetentnih (stručnih i iskusnih) spoljnih saradnika – konsultanata.

Kvalitetno vođenje projekta štedi vreme i troškove uvođenja, a rezultira racionalnim i funkcionalnim rešenjima za svakodnevni rad.

HACCP tim ima zadatak da opiše proizvode, izradi dijagrame tokova, identifikuje moguće opasnosti i analizira rizik od istih, identifikuje kritične upravljачke tačke (CCP) za sprečavanje, eliminaciju i smanjenje identifikovanih opasnosti i razradi mere za kontrolu istih, uključujući i postupke sa nebezbednim proizvodima i sistem za potvrđivanje bezbednosti hrane. Sistem se smatra “zaokruženim” kada su analiza opasnosti, sistem kontrolnih mera i dokazi za sprovođenje istih detaljno dokumentovani.

(Nastavak u sledećem broju Informatora)

Koliko se može

U okviru aktivnosti na popularizaciji pijaca, 16. maja na voćnom delu Mlečne pijace predstavljeno je porodično gazdinstvo sa mnoštvom rasada, rezultat rada Josipa i Klare Jakovčević.

- Nakon sedam godina braka, pre osam godina smo se počeli baviti ovim poslom – rekao je za čitaoce Informatora Josip, istakavši, da proizvode toliko, koliko porodica može. U radu roditeljima pomažu i sinovi, dvadesetogodišnji Tomislav i dvanaestogodišnji Josip, koji itekako puno rade, jer posla ima dosta, pošto se ne proizvodi samo rasad, već i povrće odnosno voće.

- Kupcima nudimo više vrsta rasada i to u više sorti, paradajz, paprika, patlidžan, celer, krastavac, malo dinja /ima nekih, koji pokušavaju kupujući nekoliko mladica, možda će uspeti.../. Od povrća prvenstveno proizvodimo krastavce i papriku.

- Proizvodimo isključivo za prodaju na pijaci, s veletrgovcima se teško izlazi na kraj, čovek preda ne malu količinu robe, pa posle pola godina ne plate, pa čak ponekad smo se trebali radovati, što smo dobili barem deo naših potraživanja. Ipak nije to u redu, da mali proizvođači kreditiraju velike robne kuće, firme.

Josip Jakovčević među kupcima

- Imamo i deo voća, stara plantaža koja je dosad bila lepo održavana, ali vremenom moraćemo da obnovimo taj voćnjak. Trenutno proizvodimo jabuku, trešnje, krušku i šljivu, a ukoliko budemo mogli obnoviti voćnjak, na mesto starih voćki doći će višnja i kajsija.

Klara se žalila na žegu, koja je rano došla, jer:

- Na pesku u okolini Subotice jako je teško održati proizvodnju, a zbog visokih temperatura mora se velika pažnja posvetiti zaštiti bilja, a bunar odnosno pumpa bez prestanka radi od pet ujutro pa do deset uveče. Biljke ne mogu izvući vlagu iz vazduha, pošto je i vazduh suv. Na prostorima, gde se ne koristi organsko đubrivo, brzo pobegne voda kroz pesak, upravo zbog toga je stajsko đubrivo pogodno u pesku, jer vezuje vlagu, a time biće i rod bolji.

No, ove godine ne znam šta će biti, jer teško je ovako proizvoditi, vremenske prilike nam ne idu na ruku, izdaci su veliki, i tek krajem godine, kad sve budemo sabrali, negde u decembru saznati, šta li smo postigli u ovoj godini. Verovatno nećemo imati sjajne rezultate, ali zbog toga ne možemo okriviti samo svetsku ekonomsku krizu, jer kod nas je prisutna ekonomska kriza već 20 godina, i čini mi se da dublje već ne možemo. Valjda...

Cveće izvolite!...

Ova rečenica se često čuje na Cvetnoj pijaci odnosno na voćnom delu Mlečne pijace, ali nažalost, padom kupovne moći smanjuje se i potražnja za cvećem. Ili ga je sve teže prodati, a prodatu robu naplatiti. Baš zbog toga dani Tivadara Terheša protiču u stalnoj jurnjavi, a i u toku akcije, kada je imao promociju na pijaci, jedva se uspeli razgovarati.

- Sada je naglasak na rasadu cveća, ovo je sezona, a da bi kupcima mogli ponuditi kvalitetan rasad, posao moramo započeti u januaru, ako rasad gajimo iz semena, a ako i mi samo kupujemo rasad, onda ovaj posao započinjemo malo kasnije. Iz semena je mnogo teža proizvodnja rasada, jer imamo cveće, kod kojih jedna kesica od 1 grama sadrži 30.000 semena. A i ove biljčice su mnogo osetljive, traže veliku pažnju.

- Ne pravimo razlike među individualnim i poslovnim kupcima, kupcima na pijaci i preprodavcima, jer za nas svi su važni, pa možda i zbog toga imamo naručioce iz brojnih gradova Vojvodine, iz raznih krajeva Srbije, a možda i zbog toga uspevamo prodati toliko cveća u Beogradu, gde plasiramo dve trećine naše ukupne proizvodnje, dakle, glavni grad nam je najveći kupac.

- Nažalost prevoz robe je moj zadatak, puno sam na putu, a zasad firma nema tu ekonomsku moć, da za to zaposlimo još jednog čoveka. Mogli bi mnogi pomisliti, da ako roba ima tako dobru prođu, onda i nama dobro ide. Nažalost to nije tako, na cveću nema puno profita, veliki deo naših proizvoda godinama ima istu cenu, a u međuvremenu sve je poskupelo, osnovne sirovine, zaštitna sredstva, hranljive materije,

Tivadar Terheš

gorivo...I mogao bih to nabrajati u nedogled. Sve u svemu, ako razmislim o najnovijim zbivanjima, mišljenja sam, da još godinama ne možemo računati na veću dobit. Naročito, ako za taj posao rad članova porodice nije dovoljan, dakle moramo angažovati radnike, a sve to samo povećava troškove.

- A ni cene ne možemo povećati, jer konkurencija je velika, mnogi su ostali bez posla, a ako su imali malo zemlje, pokušaju iz toga izvući neki novac. A to je sasvim prirodno. Mnogi nas pitaju, da ako već tako slabo ide, ili nema velike zarade, zašto radimo još uvek, zašto ne počnemo neki drugi biznis. Odgovor na to pitanje je jednostavan: u to se razumemo, to volimo, objekti, tehnologija sve je podešeno za proizvodnju cveća.

Privreda i pijaca se uvek menja, ponekad ide malo bolje, ponekad slabije, ali nešto se raditi mora. Čime se baviti, kad ni drugi poslovi ne odbacuju naročitu dobit? Mi volimo cveće, a pošto se nešto raditi mora, onda barem da se bavimo time, što volimo.

Slager je rasad

Ovo možemo mirne duše ustvrditi, jer bilo kuda se okrenemo, na pijacama vidimo široku ponudu rasada, a u okviru tradicionalne aktivnosti na popularizaciji pijaca 16. maja na voćnom delu Mlečne pijace predstavila su se dva proizvođača, koji se bave proizvodnjom rasada.

Karolj Sabo (1949), proizvođač povrća iz Horgoša:

- Povrtarstvom sam se počeo baviti 1982. Naravno u početku u mnogo skromnijim okvirima od sadašnjeg, polako smo povećavali proizvodnje i sada nam to obezbeđuje egzistenciju. Trenutno imamo oko jednog jutra, od toga otp. 2.000 kvm je pod folijom, uključujući i inkubator – prvu stanicu u proizvodnji rasada.

Pored rasada proizvodim i više vrsta povrća: zimi u

plasteniku španać, salatu, luk, u proleće dolazi rasad, a zatim paprika, paradajz i krastavac, a na otvorenom karfiol, kupusnjače i krompir. Imam i neke specijalitete: 1989. među prvima sam Subotičanima doneo kineski kelj. Imam nekoliko vrsta Lolo salete, a oni, koji dolaze sa drugih krajeva, traže salate sa gorčim ukusom, kakva je npr. rukola, ali i ledena salata je imala dobru prođu, uskoro krećemo sa drugim turnusom.

- Možda zvuči čudno, ali u prodaju specijaliteta u velikoj meri nam pomažu razne televizijske emisije kuvanja, gde se prikazuje priprema tih specijaliteta i prave domaćice hrabro eksperimentišu s neobičnim biljkama i ukusima. Od njih nastaju mušterije, koje se vraćaju, a polako postaju naši stalni kupci.

Kada razgovaram sa proizvođačima o proizvodnji u plasteniku, uvek naglašavam, da od toga ima više koristi. Ako sve ide kako treba, u zavisnosti od dužine vegetacije, najmanje dva ali i tri puta koristim istu površinu u toku godine, dakle, kao da imam dva-tri puta veće poljoprivredno zemljište. O tome da ne govorimo, da se za ranu robu i bolje plaća. Odnosno, postoji jedan sloj, koji ne žali novac za to, ali nažalost često primećujemo, da na pijaci ljudi čežljivo pogledaju ponuđenu salatu, ali samo pogledaju i nastavljaju dalje. Krizu najviše osećaju radnici i penzioneri, kupuju manje, dakle ni naš promet nije onakav, kakav smo očekivali, ali valjda će jednom biti bolje.

A zašto forsiram proizvodnju rasada, odgovor na to pitanje je veoma jednostavan: u ono vreme kao proizvođač povrća kupovao sam rasad, i često su me prevarili: nisam dobio onaj hibrid ili biljku s tim karakteristikama, koju sam tražio, dakle prevarili su me, pa sam mislio, da će biti bolje, ako rasad budem sam proizvodio. Gajenje rasada traži veliku pažnju i snalažljivost, pošto rasad ne može govoriti, ne može nam pomoći u pronalaženju eventualnih nevolja, zašto su stale u razvoju i sl. A bilo je onih, koji su mi govorili, da neću uspeti. A ako mi neko kaže, da se ovo ili ono ne može, to me ne odbija, već znači za mene izazov, dakle, moram to pokušati, možda ću uspeti, a ako ne ide, zašto ne ide, šta bi trebalo uraditi. A mogu vam reći, da rasad je kultura, koja donosi najveći profit. Naravno, ništa nije jednostavno, treba puno čitati, učiti, s tim više, što kod nas ima malo stručnjaka, koji bi nam mogli biti od pomoći. I ja sam osnove stekao putem dopisnom školovanja na jednom univerzitetu u Budimpešti, a uvek sam saslušao mišljenje drugih.

Imao sam jednog profesora, koji je rekao: ako se dva suseda bave proizvodnjom u plastenicima, neka jedan na drugog ne gledaju kao na konkurenta, već kao na partnera. Mislim, da ima puno istine u tome. što je tada rekao.

PROTIV PLAMENJAČE – RIDOMIL GOLD

Fungicidi iz porodice Ridomila koriste se za suzbijanje plamenjače i crne pegavosti lišća više od 30 godina. Hemičari su 1996. godine iz Ridomila su sintetizovali aktivnu materiju koja je duplo efikasnija od prethodnih, što ima za posledicu primenu smanjene količine preparata uz istu efikasnost na bolesti i znatno manji uticaj na životnu sredinu. Dobijeni preparat nazvali su Dual-Gold, a kontroliše bolesti koje dolaze iz zemljišta i preko lisne mase kod povrća, vinove loze, krompira, duvana i dr. Pomaže u sprečavanju širenja bolesti kao i suzbijanju plamenjače i crne pegavosti lista.

Gljivično oboljenje kod biljaka nastaje u različitim periodima rasta i razvoja useva, počev od proleća tj. od rasada pa sve do kasnih jesenjih dana. Ridomil-Gold je stvoren za suzbijanje bolesti tokom navedenog vremenskog perioda, jer vremenske prilike ne sprečavaju njegovu primenu počev od ranog proleća pa do duboke jeseni.

Nameće se zaključak, da je Ridomil-Gold svemoguć u svim programima zaštite od bolesti, plamenjače i crne pegavosti lista.

Širokom primenom preparata kako je navedeno javlja se pretnja u vidu pojave rezistencije na određene sojeve parazita. Da bi se sprečila rezistentnost, aktivnoj materiji Ridomil-Gold dodat je Mankozet Folpet ili bakar, pa je dobijen Ridomil-Gold MZ, koji ima široku primenu u suzbijanju plamenjače u vinovoj lozi, paradajzu i krompiru, i to u količini od 2,5 kg/ha.

Ridomil-Gold Combi (sa Folpetom) koristi se u suzbijanju plamenjače vinove loze. Ovaj preparat ima sistemski deo, koji uništava plamenjaču u listu vinove loze i protektivni deo, koji sprečava klijanje spora koje padnu na list, u koncentraciji od 2 kg/ha.

Ridomil-Gold Plus (sa bakrom) koristi se za suzbijanje plamenjače kod vinove loze, krastavaca, krompira i belog luka. Svi navedeni preparati koriste se kod različitih vrsta voće i povrća u različito vreme, kada je biljku potrebno sačuvati od plamenjače bez opasnosti po rezistentnost (uz količinu od 2,5 kg/ha).

Folio-Gold se koristi u povrću za suzbijanje plamenjače (3 l/ha) počev od rasađivanja pa tokom vegetacije sve do pred berbu poštujući karenca.

Plamenjača kod povrća može da izazove velike štete ukoliko se ne suzbije na vreme. Obzirom da se u međuvremenu pojavljuju i druge bolesti, npr. truleži, koje dovode do potpunog propadanja biljaka.

U povrtarstvu treba koristiti fungicide sa širokim spektrom delovanja. Rolio-Gold ima dve aktivne materije, jednu iz Ridomila – sistemsku koja štiti biljku iznutra od plamenjače – i jednu protektivnu, koja na površini suzbija čitav spektar prouzrokovaca oboljenja. Nakon tretiranja snažno se lepi na površinu biljke i obezbeđuje zaštitu u dužem vremenskom periodu.

Folio-Gold u povrtarstvu treba primeniti početkom vegetacije i u momentu kada su povoljni vremenski uslovi za klijanje spora i razvoj bolesti. Može se koristiti tri puta godišnje sa desetak dana razmaka u tretiranju. Tretiranje povrća ovim preparatom obezbeđuje zdrav usev, kvalitetan rod i dobar profit.

Opšta je preporuka, da preparate iz porodice Ridomila treba koristiti preventivno u fazi intenzivnog porasta biljne mase, pri vlažnom i toplom vremenu, kada se intenzivno javlja plamenjača i crna pegavost lista.

Preparate uvek koristiti u skladu sa priloženim uputstvom o upotrebi!

Dr Andrija Peić, agronom

Vašar i kulturni program na Šupljaku

3. maja je održan vašar na Šupljaku, na koji su organizatori očekivali ne samo prodavce i kupce, već i one, koji su se malo želeli zabaviti. Ponuda je uglavnom bila uobičajena (mada su se neki razočarali, jer su čekali prodavce jednodnevnih pilića, kojih inače nije bilo dovoljno na tržištu), a bilo je dosta onih, koji su došli pogledati, šta ima na vašaru. O ostvarenom prometu nije se baš puno govorilo.

Ištvan Hulo i Ištvan Benčik na promociji knjige

Mnogo više reči je bilo na improvizovanoj pozornici, na kojoj su u okviru kratkog kulturno-zabavnog programa nastupili članovi Kulturno-umetničkog društva „Ludaš Mači“, kao i članovi mešovitog hora „Sederinda“ sa Palića. Nakon toga je predstavljena nova knjiga Ištvana Huloa, koja je nedavno objavljena pod naslovom Gladnice u svitnju. Ovo je druga knjiga Ištvana Huloa, o kojoj je na promociji rekao, da ima za cilj upoznati mlade s rodnim krajem, s okruženjem, s čudesnim svetom prirode, koji je pun tajni.

Sledeći vašar na Šupljaku održaće se 7. juna.

**MILLENNIUM
OSIGURANJE A.D.**

Budite
i Vi član
velike porodice
„CROATIA
OSIGURANJE“ D.D.
iz Zagreba!

Radno vreme: od 8 do 16 sati.

Registracija i obavezno osiguranje vozila

- Tehnički pregled,
- Zeleni karton,
- Kasko osiguranje vozila i do 12 rata,
- Osiguranje svih vrsta imovine,
- Osiguranje transporta,
- Osiguranje poljoprivrede,
- Osiguranje od nesretnog slučaja (kolektivno i porodično),
- **Putničko zdravstveno osiguranje,**
- Brza i garantovana naknada štete.

FILJALA SUBOTICA
HALAŠKI PUT 38., Tel: 024/555-867 éš 552-406
E-mail: mios@tippnet.rs

HOROSKOP ZA JUN

MESEC BLIZANACA

BLIZANCI I NOVAC

Osobe rođene u znaku Blizanaca znaju spektakularno da troše novac. Slobodno dolazi do novca, a tako daje i drugima. Blizanci kažu, da novac postoji, da bi se potrošio. Osnovni princip Blizanaca je, da je novac posrednik između nje/ga i životnih radosti. A ako se uz to vezuje i neki intelektualni izazov, Blizanac plaća svetlosnom brzinom. Pošto su strasti Blizanaca višeg nivoa, te osobe ne treba da kupuju skupe stvari, da bi se osećale zadovoljnom. Voli se pogađati samo da bi odigrao/la malu partiju finansijskog šaha.

OVAN: Možeš nadoknaditi sve što si u proteklom periodu zapostavio/la na poslu, a možeš imati neku ulogu na nekom stručnom skupu, a tvoj nastup će ti doneti uspeh i lepe rezultate. Zbog eventualnih briga možda ćeš biti nervozan/na, a može se poremetiti i harmonija u kući, ukoliko probleme budeš nosio/la kući. Ne čini to, za ovo je lek samo toplina doma tvog. Deca, unuci će ti doneti puno radosti.

BIK: Dolazi dinamičan mesec. U kuću će ti banuti mnogi zvani i nezvani gosti. Od njih ćeš dobijati zaprepašujuće vesti o ljubavnim zavrzlama starih poznanika, pa čak i tvojim – već davno zaboravljenim – osvajanjima. Sve će ti goditi, ali bolje bi bilo, da tvoj/a partner/ka ne sazna sve detalje. I u vezi posla biće puno mivanja. Pare neće ti pasti u krila samo od sebe.

BLIZANCI: Plivaš od radosti i osećaš se kao u Raju. Naročito jer voljena osoba želi da ti ispuni svaku želju, a i članovi porodice te maze. I na poslu dobro ti ide, ali slava ti može udariti u glavu, a onda nastaju nevolje. Naročito jer tvog šefa ili nekog tvog bliskog saradnika iritira to, što toliko iskazuje svoju sreću.

RAK: U ljubavi dolaze nedelje pune igre i uživanja. Uživaj u svim minutima, satima, danima, koje provedeš sa partner/k/om... Ako si usamljen/a, odlazi u društvo, jer ovo je dobar period za sklapanje poznanstva. A ako to ne želiš, nagomilanu energiju troši trčanjem. Ali i...boks ti dobro dođe. Ukoliko se zaletiš punom snagom u poslove, tvom uspehu nema kraja.

LAV: Na finansijskom planu će se ubrzati stvari. Možeš birati među dobrim i još boljim ponudama. Planete će dati poleta tvom uspehu. Nove ideje ostvaruješ s ogromnom energijom. Posle svega, kada ti je slava udarila u glavu, a bioritam pao ispod nule, pokušaćes sve to nekako prebroditi zadnjih dana u mesecu. I ubrzano lupanje srca može biti karakteristično.

DEVICA: I Devicama pomažu zvezde na putu uspeha. Na ljubavnom planu neće imati razloga za pritužbe, a poslovne ponude stižće jedna za drugom. Devica će preciznost i pedantnost u ljubavi zameniti dosta opuštenim pristupom, čemu će se partner/ka najviše obradovati posle prvog zaprepašćenja. Što se tiče finansija, i tu će stići na vrhunac; neće biti neugodnih iznenađenja.

VAGA: Moguća su neočekivana, iznenadna rešenja na ljubavnom planu, o čemu dosad nisi ni razmišljao/la. U finansijama sad se ne očekuju velike promene. Ukoliko dođeš do novca kod nekoga, obrati pažnju na čista sredstva. Obrati pažnju na neprijatelje, ne smeš svima slepo verovati. Voliš stvarati krupne stvari, ali pošto ćeš biti isuviše popustljiv/a, možeš izgubiti iz vida sopstvene ciljeve.

ŠKORPIJA: Na poslu uspeh, a ako si nezadovoljan/na svojim radnim mestom, možeš se uhvatiti za sreću i naći ćeš takvo mesto, zbog čega ćeš imati osećaj sreće. Ukoliko te muče zdravstveni problemi, članovi porodice će brinuti o tebi, okupiće te s ljubavlju, a to će biti pravi melem za nevolje. Mesec je izvanredan za sve poslove u vezi nekretnina, ali i za odlaske u goste.

STRELAC: Mozak ti radi, kao britva. Ako o jednoj temi imaš bogata saznanja, ne možeš biti poražen/a bilo da se radi o raspravi na poslu, o uverenjima ili rezultatima učenja. Možda ćeš dobiti neku pamicu, a putovanja će ti biti uspešna. U ljubavi partner/ka će te staviti pred svršen čin. Zbog deće ćeš biti prijatno iznenađen/a. Sve tvoje veze će karakterisati strpljenje i dublja osećanja.

JARAC: Ako dosad nikad nisi osećao/la, da ćeš se pretrgnuti od posla, sad ćeš upravo to osetiti. Moraćeš puno raditi da bi šefovi tvoji bili zadovoljni. Ne bi bilo međutim loše, da malo vremena odvojiš za odmor, jer zbog preopterećenja možeš imati ne samo zdravstvene probleme, već možeš učiniti i neku grešku sa finansijskim posledicama. U ljubavi međutim bićeš u stanju izvesti prava čuda.

VODOLIJA: Bilo šta ćeš započeti, možeš to uspešno završiti. Ali, svakako je došlo vreme, da razmisliš o svojim snovima, koji su povezani sa materijalnim svetom. Ako jako želiš nešto, što se može novcem kupiti, sad se rešenje za to nudi samo od sebe, odnosno, ko zna odakle, ali će baš tebi priteći potreban iznos. Ali, nemoj trošiti previše.

RIBE: Pred tobom su interesantni preokreti, želje će ti se ostvariti, možeš postići zacrtane ciljeve. Istrajnost će doneti rezultate, dobićeš sve ono, radi čega si puno radio/la ili nešto, što odavno očekuješ. U poslovima u vezi nekretnina ili u porodičnim stvarima valja biti odlučan i dosledan, moraš se držati svojih ideja. Poštuj sva pravila, jer time ćeš izbeći mogućnost, da budeš kažnjen/a. I nemoj da pojedješ sve i svašta!

Marija Braun

Vicoteka

Ulazi čovek u autobus i pita konduktera:

- Plaća li se za cveće?

- Ne plaća - reče kondukter.

Čovek se okrene i sa vrata kaže:

- Ružo, ulazi!

***

Kupio tata detektor laži koji cvili svaki put kad neko slaže.

Pita tata sina:

- Što si dobio iz matematike?

- 3!

Cviii!

- 2.

Cviii!

- Aj dobro, 1!

Detektor šuti. Kaže tata:

- Sine, kad sam ja bio tvojih godina, uvek sam imao petice i nikad nisam lagao.

Cviii!

***

Mladi inženjer pripravnik, prvi dan na poslu. Njegov šef stavi mu metlu u ruke i kaže:

- Evo, ovo je metla i za početak možeš počistiti kancelariju.

- Metla!? Ali ja sam inženjer!?

- Imaš pravo, oprost. Dođi da ti objasnim, kako se to radi.

***

Svađali se muž i žena, pa će muž:

- Ne znam zašto se muškarci žene, kad mogu kupiti papigu za 1.000 dinara?

- Vi muškarci ipak imate više sreće od nas, magarac stoji puno više!

***

- Pogledaj plakat za ovaj film: dva sata zabave, dva sata smeha, dva sata uzbuđenja, hajdemo ga pogledati!

- Neću, ko normalan može sedeti u bioskopu 6 sati?

***

Sretan mladi otac obraća se dežurnoj sestri u porodilištu:

- Recite brzo, je li dečak?

- Jeste. Evo, on je taj u sredini, između svojih sestrica.

***

Zaustavi policajac jedno vozilo:

- Gospođo, prošli ste kroz crveno svetlo!

- Ali gospodine, ja sam daltonist.

- Nema veze gospođo, kod nas i stranci plaćaju kazne.

***

- A ovo je portret mog jadnog muža...

- Ah... A kad je umro?

- Nije umro, samo je jadan...